

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/70/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211202151
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8211202151.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom Zámocká č. 10, 811 01 Bratislava proti žalovanému O. S., E.. X.X.XXXX, I. I., Ľ. Č.. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov IČO: 42 176 778 zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov o zaplatenie o zaplatenie 248,95 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie 248,95 eur s 15 % úrokom z omeškania od 23.10.2007 do zaplatenia zamietá.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách konania vedľajšieho účastníka bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca pôvodne ešte T-Mobile Slovensko, a.s. sa podanou žalobou domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 421,54 eur s úrokom z omeškania vo výške 15 % ročne odo dňa 23.10.2007 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Konanie o tejto žalobe bolo vedené pod sp. zn. 5C/295/2009. Žalobu odôvodňoval tým, že žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o pripojení č. XXXXXXXX s dodatkom k zmluve o pripojení č. XXXXXXXX a využívaním služieb verejnej mobilnej rádiatelefontnej siete žalovaným vznikla žalobcovi celková pohľadávky voči žalovanému v sume 421,54 eur ako nezaplatené poplatky za hovorné, mesačné poplatky a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa dodatku k zmluve o pripojení.

Podľa výpisu z Obchodného registra spoločnosti T-Mobile, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava súd zistil, že v priebehu konania došlo k zániku spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. zlúčením so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a nástupnícka spoločnosť Slovak Telekom so sídlom Karadžičova č. 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 sa stala univerzálnym právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti a preto súd bez ďalšieho pokračoval v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu a to so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s..

Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/195/2009-53 zo dňa 30.11.2010, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 172,59 eur s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 23.10.2007 do zaplatenia v mesačných splátkach po 15.- eur a určil podmienky splatnosti splátok. V časti o zaplatenie úroku z omeškania prevyšujúceho sadzbu 9,5 % ročne zo sumy 172,59 eur od 23.10.2007 do zaplatenia žalobu

zamietol. V prevyšujúcej časti vec vylúčil na samostatné konanie s tým, že v ňom bude rozhodnuté o trovách celého konania.

Konanie vo vylúčenej veci pokračuje pod sp. zn. 5C/70/2011. Vo vylúčenej veci predmetom konania zostal žalobou uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie sumy 248,95 eur titulom zaplatenia zmluvnej pokuty s úrokom z omeškania z tejto sumy v sadzbe 15 % ročne od 23.10.2007 do zaplatenia a rozhodnutie o trovách celého konania.

Dňa 13.7.2011 bolo súdu doručené oznámenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p.

Oznámenie o vstupe do konania vedľajšieho účastníka bolo doručované tak žalobcovi ako aj žalovanému.

Po doručení oznámenia o vstupe do konania vedľajšieho účastníka žalobcovi žalobca prostredníctvom svojho zástupcu doručil súdu vyjadrenie, v ktorom doplňoval rozhodujúce skutočnosti, pokiaľ ide o žalobou uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a tvrdil, že medzi účastníkmi bola uzavretá 6.10.2005 zmluva o pripojení č. 2160199, k tejto zmluve dňa 6.10.2005 bol uzavretý dodatok, na základe ktorého si žalovaný dohodol balík služieb „55 viac“, ktorý obsahoval aj mobilný telefón zn. Sagem MyZ-55 a dodatkom sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a počas nich si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti s tým, že pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta 7 500.- Sk (248,95 eur). Vyslovil názor, že záväzkové vzťahy medzi účastníkmi sa spravujú Občianskym zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených zákonom č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Poukazoval na to, že žalovaný prevzal ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy Všeobecné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. a cenník služieb, s ktorými sa oboznámil pri uzatváraní zmluvy a ktoré sa zaviazal dodržiavať. Ďalej tvrdil, že žalovaný si neplnil svoje zmluvne dohodnuté povinnosti, neuhrádzal žalobcom vystavené faktúry za poskytnuté služby a preto dňa 24.7.2006 bola prevádzka jeho SIM karty obmedzená na núdzové volania a prijímanie hovorov. Po dopltení dlžných čiastok bola SIM karta odporcu opäť aktivovaná 5.9.2006, ale už 30.11.2006 bola SIM karta opakovane obmedzená na núdzové volania a prijímanie hovorov. Dňa 13.2.2007 po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžnej čiastky odstúpil žalobca od zmluvy a dňa 30.9.2007 vyúčtoval žalovanému zmluvnú pokutu. Žalobca ďalej poukazuje na to, že žalovaný zmluvou o pripojení si dohodol balík služieb s využitím možnosti získania mobilného telefónu za 1.- Sk, pričom jeho reálna cena bola 6 490.- Sk (215,43 eur). Cena poskytovaných služieb pre zvolené služby predpokladala mesačný objem služieb za 399.- Sk (13,24 eur) /mesiac na obdobie 24 mesiacov). Dobu viazanosti odporca nedodrжал o 14 mesiacov a 14 dní, čím spôsobil výpadok tržieb žalobcovi v sume 5 785,50 Sk (191,98 eur). Ďalej poukazoval na to, že zmluvný vzťah je pre žalobcu efektívny iba v prípade dodržania dojednanej doby poskytovania služieb zo strany žalobcu a plnenia si povinností žalovaným a že žalovaný si musel byť vedomý hrozby, že v prípade, ak prestane si plniť zmluvné povinnosti, bude musieť zaplatiť aj dohodnutú zmluvnú pokutu. Odvolával sa na účel zmluvnej pokuty spočívajúci v hrozbe citeľnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní svoju povinnosť z hlavného záväzkového vzťahu a taktiež v zabezpečení veriteľa proti prípadnej ujme, ktorá by mu nesplnením hlavného záväzku mohla vzniknúť a na to, že dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Žalobca nepovažuje zmluvnú pokutu účastníkmi dohodnutú za neprimerane vysokú sankciu (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ) vzhľadom na zabezpečované záväzky. Ďalším podaním namietal voči vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Navrhoval, aby súd rozhodol o neprípustení vedľajšieho účastníka do konania.

Tunajší súd uznesením č.k. 5C/70/2011-19 zo dňa 29.12.2011 pripustil do konania vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2.3.2012.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe vznesol námietku premlčania žalobou uplatneného nároku tvrdiac, že žalobca odstúpil od zmluvy ku dňu 18.1.2007 a žalovanému vyúčtoval zmluvnú pokutu faktúrou so splatnosťou 22.10.2007. Žaloba bola súdu doručená 24.8.2009, teda podľa vedľajšieho účastníka po uplynutí premlčacej doby. Túto námietku premlčania vznášal s poukazom na dátum splatnosti faktúry 22.10.2007. Okrem vznesenej námietky premlčania ďalej poukazoval na to, že nárok zo zmluvnej pokuty je nárokom z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je postihnutá absolútnou neplatnosťou. Odvolával sa na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka a 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Je toho názoru, že žalovaný by mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom a takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprímerane ukracuje spotrebiteľa, pričom kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, takže je podstatné a rozhodujúce, že nimi napádaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa odvolával už na právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu s tým, že opakovane týmito rozhodnutiami už bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení žalobcu a to konkrétne na rozhodnutie vo veci Krajského súdu Prešov sp.zn. 16Co/31/2012 z 15.3.2012, 16Co/32/2012 z 15.3.2012, sp.zn. 3Co/26/2012 z 23.5.2012, 7Co/36/2012 z 21.6.2012. Vedľajší účastník je zároveň toho názoru, že vzhľadom k uvedeným právoplatným rozhodnutiam Krajského súdu Prešov žalobca s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a že citované právoplatné rozsudky predstavujú pre žalobcu zákonnú prekážku uplatňovať nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky a zároveň zákonnú prekážku pre súd priznať žalobcovi plnenie z takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky. Poukazoval v tejto súvislosti aj na rozsudok Krajského súdu Prešov vo veci sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.4.2012 a zásadné právne stanovisko vyslovené týmto rozhodnutím, že ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavy (porov. čl. 7 smernici 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná (uverejnené na www.najpravo.sk <<http://www.najpravo.sk>>). Žalobu navrhoval zamietnuť. Zároveň vedľajší účastník žiadal zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 19.7.2012 k vyjadreniu vedľajšieho účastníka odvolával na ustanovenie § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania vedľajším účastníkom, podľa ktorého ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, príhľadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat' a na zmysel zakotvenia tohto ustanovenia do Občianskeho zákonníka, ktoré sa týka tzv. synalagmatických plnení z dôvodu, že vydanie uplynutím času (zariadenia získaného odporcom) nebolo pre nepremlčateľnosť vlastníckeho práva ohrozené (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka), zatiaľ čo vydanie peňažného plnenia premlčaniu podliehalo. Je toho názoru, že z uvedeného dôvodu nesmie súd na vznesenú námietku premlčania prihliadať. Taktiež tvrdí, že vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom je v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom k tomu, že ide o klasický dispozičný úkon, na ktorý vedľajší účastník nie je oprávnený. Nesúhlasí ani s tvrdením vedľajšieho účastníka o premlčaní nimi uplatňovanej pohľadávky, ani s tvrdením, že uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty je uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Odvoláva sa v tejto súvislosti na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. M Cdo 264/2002, podľa ktorého „v prípade odstúpenia od zmluvy síce zanikajú všetky záväzky zmluvných strán vyplývajúce zo zmluvy, vrátane všetkých vedľajších záväzkov, a teda aj záväzkov na zmluvnú pokutu, no ak nárok na zmluvnú pokutu vznikol ešte pred odstúpením od zmluvy z dôvodu jej skoršieho porušenia, nárok na zmluvnú pokutu nezaniká. V tomto prípade sa vytvára nový právny vzťah, ktorý už nemá vo vzťahu k pôvodnému zabezpečenému záväzku akcesorickú povahu a na existenciu ktorého nemá zánik zabezpečeného záväzku vplyv“. Premlčacia doba preto nie je v režime bezdôvodného obohatenia dvojročná, ale platí všeobecná trojročná doba podľa žalobcu. Keby aj uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty bolo

nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo nepripúšťajú, sú toho názoru, že by platila troj, resp. desaťročná premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rozhodujúci by bol okamih pre plynutie tejto doby, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. S prihliadnutím na okolnosti prípadu podľa žalobcu môže dokonca považovať bezdôvodné obohatenie za úmyselné. Naďalej zastáva názor, že nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je neopodstatnený. Skutočnosť, že strany si dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou, to neznamená podľa žalobcu, či takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Odvoláva sa v tejto súvislosti na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 1.9.2000 sp.zn. 4Obdo 4/99 a je toho názoru, že toto rozhodnutie možno aplikovať aj na občiansko-právne vzťahy, keďže Obchodný zákonník obsahuje len doplňujúcu právnu úpravu. Podľa žalobcu nevzniká nerovnováha v právach a povinnostiach z dôvodu, že bola dojednaná zmluvná pokuta pre prípad porušenia povinnosti len zo strany spotrebiteľa. Sociálne pomery, osobné, majetkové žalovaného nie sú kritériom pri posudzovaní (ne)primeranosti výšky zmluvnej pokuty, ani pri rozhodovaní súdu o aplikácii moderačného práva.

Predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci zo zmluvy o pripojení a jej Dodatku uzavretej s fyzickou osobou - nepodnikateľom, pričom zmluva o pripojení nie je upraveným typom zmluvy v Obchodnom ani Občianskom zákonníku, upravená bola v čase jej uzavretia v osobitnom zákone č.610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, v súčasnosti je to zákon č.351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, svojím charakterom však ide o zmluvu spotrebiteľskú. Z obsahu medzi účastníkmi uzavretého dodatku k Zmluve o pripojení je zrejmé, že je v ňom obsiahnutá okrem iného kúpna zmluva, ktorej predmetom boli podmienky predaja mobilného telefónu spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. odporkyni a dohoda o zmluvnej pokute. Preto súd pri posúdení právneho vzťahu medzi účastníkmi založeného zmluvou o pripojení a jej dodatkom vychádzal z ich obsahu, ustanovení osobitného zákona o elektronických komunikáciách a v ostatnom z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže medzi účastníkmi, ako už bolo povedané išlo o spotrebiteľský, občianskoprávny vzťah.

Z listu žalobcu zo dňa 2.1.2007 označeného ako pokus o zmier - predsporová výzva, je zrejmé, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy ku dňu 18.1.2007.

Podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v

tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc; § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo zo zmluvnej pokuty aj napriek zrušeniu zmluvnej pokuty s účinkami od vzniku zmluvy odstúpením od spotrebiteľskej zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzuje nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane

platenia zmluvnej pokuty popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie, ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách. Nemožno tiež prehliadnuť, že je to dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu (štandardná typová zmluva) a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napríklad výpoveď).

Vzhľadom na zánik práv a povinností z predmetnej zmluvy, vrátane práv a povinností zo zmluvnej pokuty, keďže sú koncipované nevýhodnejšie oproti úprave v civilnom kódexe, a teda sú neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka) bol návrh o plnenie zo zmluvnej pokuty nedôvodný.

Pokiaľ ide o námietky navrhovateľa, že odstúpením od zmluvy nezanikajú práva zo zmluvnej pokuty, ktoré vznikli pred odstúpením, a jeho poukaz na rozhodnutie najvyššieho súdu SR M Cdo 264/02, k tomu súd uvádza, že navrhovateľom prezentovaná právna konštrukcia a judikatúra na ktorú poukazuje vychádzala z iného právneho stavu a teda nezohľadňovala ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu k námietke premlčania práva navrhovateľa vznesenej vedľajším účastníkom, bolo potrebné zaoberať sa v prvom rade otázkou, či tento vedľajší účastník môže vôbec vzniesť námietku premlčania a ak áno, či je dôvodná, teda či navrhovateľ svoje tvrdené právo uplatňuje po uplynutí premlčacej doby.

Pokiaľ ide o prvú otázku, vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony (s výnimkou dispozície s konaním a s jeho predmetom), na ktoré je oprávnený hlavný účastník a tieto úkony robí práve v prospech (a s účinkami pre) hlavného účastníka, ktorého v spore podporuje. Každý účastník v konaní má právo brániť sa akýmkoľvek spôsobom, ktorý nie je v rozpore so zákonom. Uplatnenie obrany proti návrhu je procesným právom účastníka konania a rovnaké právo má v zmysle ustanovenia § 93 ods. 4 veta prvá OSP aj vedľajší účastník, ktorý počas konania vystupuje na jeho strane. Na tom, že ide o procesné právo, nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti návrhu sa uplatňujú námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy (ako je aj námietka premlčania), keďže procesné právo uplatniť tieto námietky v konaní nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom alebo len v procesnom práve. Ustanovenie § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka nemožno vykladať oddelene, bez nadväznosti na vyššie uvedené. Navyiac v danom prípade je vedľajším účastníkom právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Je nesporné, že zákonom č.384/2008 Z.z. ktorý ustanovil, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku) sa sledoval účel umožniť širšiu ochranu osobám na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby (vid' dôvodová správa k uvedenému zákonu) teda posilniť aj ochranu spotrebiteľov. Uvedený účel nevyhnutne v sebe zahŕňa aj oprávnenie takého vedľajšieho účastníka vzniesť námietku premlčania v konaní. Súd len na dôvažok v tejto súvislosti uvádza, že k rovnakému záveru pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom dospela aj judikatúra (vid'. napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/60/2012 zo dňa 30.10.2012).

Pokiaľ ide o posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky premlčania, súd vychádza zo skutočnosti, že žalobca tvrdil, že ku dňu 18.1.20078 odstúpil od zmluvy o pripojení, pričom toto jeho tvrdenie nebolo medzi účastníkmi sporné, čím nastúpil medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia , pre

ktoré platí dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá v danom prípade uplynula skôr, ako žalobca doručil svoju žalobu súdu.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremľujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného

obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z

bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Súd v predmetnom spore prihliadol na námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, ktorú vzniesol vedľajší účastník na strane žalovaného. Z vykonaných dôkazov súd zistil, že žalobca odstúpil od zmluvy so žalovaným ku dňu 18.1.2007, čo v konaní nikto nerozporoval. Ako už bolo uvedené, podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku a momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva. Žalobcovi tak vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná na súd dňa 24.8.2009, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Vznesenú námietku premlčania považoval súd za dôvodnú, preto mu nezostávalo nič iné, ako žalobu o zaplatenie 248,95 eur /zmluvná pokuta/ s prísl. v celom rozsahu zamietnuť. Na dôvažok súd v súvislosti s vysloveným právnym názorom, pokiaľ ide o premlčanie práva žalobcu poukazuje aj na rovnaké stanovisko judikatúry k uvedenej otázke (vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/60/2012 zo dňa 30.10.2012).

Na dôvažok, je potrebné ešte uviesť, že aj kedy nebola námietka premlčania vznesená, súd by nemohol žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty priznať a to z dôvodu, že ide o nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je postihnutá absolútnou neplatnosťou.

V danom prípade ako už bolo konštatované medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva čo je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o pripojení a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 6.10.2005 bola stanovená pevnou sumou na čiastku 7 500,--Sk (248,95 Eur) za každé porušenie zmluvných povinností, čo je zrejme z bodu 5 tohto dodatku. Vyjednaná zmluvná pokuta sa pritom nevzťahovala len na nesplnenie niektorých presne vymedzených povinností ako napr. uvedených v dodatku pod bodmi 1 písm.c), v bode 2,3 alebo 4, 2 a 3 a na porušenie konkrétne označených povinností vyplývajúcich zo všeobecných podmienok ale aj na porušenie ďalších bližšie nešpecifikovaných povinností. Takéto dojednanie sa nedá označiť za individuálne umožňujúce žalovanému ovplyvniť výšku

zmluvnej pokuty a okruh povinností na porušenie ktorých sa zmluvná pokuta mala vzťahovať. Obsah zmluvy bol dopredu daný a žalovaný ju mohol prijať buď ako celok alebo odmietnuť.

Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 7 500,--Sk bola viazaná na akékoľvek porušenie povinnosti spotrebiteľom vyplývajúcej z uzatvoreného zmluvného vzťahu čo nepochybne vyplýva z použitého slova „najmä“ v bode 5 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 6.10.2005. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinnosti je neakceptovateľné. Nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Je taktiež rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti dôjde na začiatku zmluvného vzťahu alebo na jeho konci. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške, a preto neplatnú zmluvnú podmienku.

Žalobcovi nemožno priznať plnenie opierajúce sa o neplatnú zmluvnú podmienku.

Na základe vyššie uvedeného súd žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur s 15 % úrokom z omeškania od 23.10.2007 do zaplatenia zamietol. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.. Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. súd o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje len na návrh. Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V tomto prípade mali účastníci v konaní pomerný úspech, úspech žalovaného bol vo väčšom rozsahu než úspech žalobcu. Žalobcovi tak nárok na náhradu trov konania nevznikol. Žalovanému, ktorému vznikol pomerný nárok na náhradu trov konania, nárok na náhradu trov konania neuplatnil a preto súd rozhodol, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách konania vedľajšieho účastníka bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozsudku (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočností alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 O.s.p.).